

Digitaal lezen: toelichting op kennisclip

16 november 2022 ELIANE SEGERS

Deze kennisclip werd ontwikkeld in het kader van het project Na Pisa de Lente (2020-2022), een initiatief van de Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands (WODN) van de vereniging Levende Talen Nederlands, in samenwerking met SLO. Het project is gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Deze toelichting hoort bij de kennisclip over digitaal lezen, bekijk de clip [HIER](#).

Waar lopen lezers tegenaan bij online begrijpend lezen? Deze kennisclip gaat in op de aard en complexiteit van digitale teksten en de vaardigheden die een rol spelen bij online begrijpend lezen. Er wordt uitgelegd hoe je als docent je leerlingen kunt ondersteunen bij het omgaan met verschillende digitale teksten.

Wil je maximaal leerrendement van zo'n korte kennisclip bereiken? Stel dan vooraf, tijdens en achteraf vragen:

Voor het bekijken van de clip:

- Wat weet je al over digitaal lezen?
- (Hoe) maak je gebruik van digitale teksten in je leesonderwijs?
- Zo ja, waar lopen leerlingen tegenaan bij digitaal lezen?

Tijdens het bekijken van de clip:

- Wat zijn de verschillen tussen (het lezen van) papieren teksten en digitale teksten?
- Welke vaardigheden spelen een belangrijke rol bij online begrijpend lezen?

Na het bekijken van de clip:

- Wat betekent het voor je leesonderwijs als je leerlingen digitale teksten laat lezen?
- Hoe kun je je inzichten delen met collega's en hier vakoverstijgend aan werken?

Meer weten over digitaal lezen?

Zie ook het Handboek Didactiek Nederlands. In drie delen behandelt Jeroen Clemens verschillende aspecten van digitale geletterdheid.

- [Digitale geletterdheid \(deel 1\): Een uitdaging voor het \(taal\)onderwijs](#)

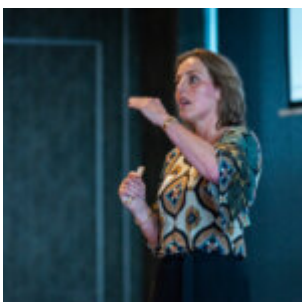
- Digitale geletterdheid (deel 2): Strategisch lezen en zoekvaardigheden online
- Digitale geletterdheid (deel 3): Kritisch lezen: het beoordelen van online informatie

Enkele publicaties en andere onderzoeksoutput van Eliane Segers (met anderen):

- Segers, E. (2017). *Lezen en digitale media: een perspectief op onderwijs* [Oratie]. <https://www.lezen.nl/sites/default/files/Segersoratielezenendigitalemedia.pdf>
- Geus, E. (2017). Help leerlingen hyperteksten lezen. *Didactief Online*. <https://didactiefonline.nl/artikel/help-leerlingen-hyperteksten-lezen>
- Segers, E. & van Steensel, R. (2021). *De nieuwe lezer: Lezen in het digitale tijdperk*. Stichting Lezen Reeks. Eburon. <https://eburon.nl/product/de-nieuwe-lezer/>
- Podcast aflevering 'Luisteren over lezen' met Eliane Segers, van Actief Leren Lezen: <https://www.actieflerenlezen.nl/luisteren-kijken/podcast-met-eliane-segers/>
- Artikel met tips voor digitaal lezen (Wat is digitaal lezen en hoe stimuleer je het?) door Expertisecentrum Nederlands en Edux: https://edux.nl/_asset/_public/5-tips-voor-digitaal-lezen.pdf
- Artikel van Kennisnet over de wetenschappelijke inzichten in integratie van digitale geletterdheid in het talenonderwijs: <https://www.kennisnet.nl/artikel/15671/integratie-van-digitale-geletterdheid-in-het-talenonderwijs-1-de-wetenschap/>
- Artikel n.a.v. netwerksessie 'Digi-taalvaardig? Onderwijs en bibliotheek aan zet' door Netwerk Mediawijsheid i.s.m. Kennisnet: <https://netwerkmediawijsheid.nl/verslag-netwerksessie-taal-lezen/>

Auteurs:

Eliane Segers

Eliane Segers is hoogleraar Leren en Technologie aan het Behavioural Science Institute van de Radboud Universiteit te Nijmegen. Daarnaast bekleedt ze de leerstoel Lezen en Digitale Media aan de Universiteit Twente, vanwege Stichting Lezen, en is ze wetenschappelijk directeur van het Expertisecentrum Nederlands. In haar onderzoek richt ze zich op individuele variatie in leren en leerproblemen, en onderzoekt ze hoe ICT het leren kan ondersteunen. In 2021 ontving ze een NWO Vici-subsidie om een onderzoeksgroep op te zetten met wie een grootschalig onderzoek rondom kansen en uitdagingen in het begrijpend lezen van digitale teksten kan worden uitgevoerd.